

سه‌شنبه ۲۷ مرداد ۱۴۰۵ | ۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۸

گزارش یک

کبری فرشتچی

بازار سیاه دارویی ناصر خسرو، سالیان سال است نه فقط جمع نشده، بلکه به عنوان محلی که داروهای ممنوعه و داروهای کمیاب و نایابی که در داروخانه‌ها پیدا نمی‌شود را می‌توان به چند برابر قیمت اصلی و به سهولت در آنجا پیدا کرد، جایگاه خود را تثبیت و حتی شعب مجازی هم راه‌اندازی کرده‌است! این ماجرا اما در شرایطی که گرانی و کمبودهای دارویی بیداد می‌کند، می‌تواند مردم را بیشتر تحت فشار قرار دهد. قصه ناصر خسرو بازار سیاه دارویی‌اش این بار صدای رئیس کمیسیون بهداشت مجلس را هم در آورده است. بنا به تأکید حسینعلی شهبهر یاری، مسئله اینجاست که دارویی که بیمار برای پیدا کردن آن باید به چندین داروخانه مراجعه کند و در نهایت نیز ممکن است آن را پیدا نکند، چگونه سر از بازار آزاد و دست دلالان درمی‌آورد؟ این موضوع نیازمند بررسی جدی و شناسایی مسیر ورود دارو به بازار غیر رسمی است. حکایت ناصر خسرو فقط فروش داروهای ممنوعه‌ای همچون داروی مسقط چنین نیست؛ اتفاقاً آنچه این بازار سیاه دارویی را مر موز می‌کند و از وجود شکاف‌ها و رخنه‌هایی در حوزه توزیع دارویی حکایت دارد، این است که داروهای رسمی و داروهایی که باید در داروخانه‌ها و مراکز درمانی پیدا شود، در چنین مراکزی در دسترس مردم نیست و خیلی وقت‌ها خود پزشکان و کادر درمان به بیماران و خانواده‌ها اِهکام می‌دهند و می‌گویند برای تهیه داروهایت باید به ناصر خسرو سر بزنی! او این‌گونه است که این بازار سیاه غیر رسمی و غیر قانونی در عمل به رسمی‌ترین مسیر برای تهیه داروهای کمیاب و نایاب تبدیل شده‌است.

■ **داروهای ناصر خسرو از کجا می‌آید؟**

حسینعلی شهبهری‌اری، رئیس کمیسیون بهداشت مجلس، با انتقاد از فعالیت‌گسترده دلالان دارو در بازار آزاد تأکید می‌کند: «سال‌هاست با این مشکل مواجه هستیم که بخشی از داروهایی که در داروخانه‌ها پیدا نمی‌شوند و خانواده‌های بیماران برای تهیه آن‌ها با مشکل مواجه هستند، در بازار آزاد به راحتی توسط دلالان عرضه می‌شوند».

از نگاه‌وی، مسئله اینجاست که دارویی که بیمار برای پیدا کردن آن‌اید به چندین داروخانه مراجعه کند و در نهایت نیز ممکن است آن را پیدا نکند، چگونه سر از بازار آزاد و دست دلالان درمی‌آورد؟ این موضوع نیازمند بررسی

خبر

گزارش ۲

هزارچندری

رئیس کمیته امداد خمینی‌(ره) از شناسایی ۴۳۵ هزار خانوار جدید دهک اول تا سوم طی سال گذشته خبر داد. سید مرتضی بختیاری، رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) با بیان اینکه سال گذشته با کمک فرمانداران و نمایندگان، همکاران و دستگاه‌های امنیتی، بیش از ۴۳۵ هزار خانوار را شناسایی کردیم، اعلام کرد: این افراد در دهک‌های ۲، ۱ و ۳ قرار داشتند و خدمات آن‌ها را شناسایی و تحت پوشش قرار دادیم. بختیاری خاطرنشان کرد: در سال ۱۴۰۴ نیز حدود ۱۰۰ هزار خانوار خودکفا شدند و رئیس کمیته امداد خارج شدند.

وی ادامه داد: در جنگ اخیر حدود ۷ هزار واحد و ۷هزار ۸۰۰ خانوار تحت

جدی و شناسایی مسیر ورود دارو به بازار غیر رسمی است.

شهرداری با اشاره به بازار سیاه دارویی ناصر خسرو تصریح می‌کند: «سال‌هاست درباره فعالیت مافیای دارو و حضور دلالان در این بازار صحبت می‌شود، اما باید مشخص شود داروهایی که در ناصر خسرو و بازارهای مشابه عرضه می‌شوند: از کجایی آیند».

■ **واردات رسمی: عرضه در بازار سیاه**

بنا به تأکید رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، نمی‌توان تصور کرد همه این دارو‌ها توسط افرادی که از خارج از کشور برمی‌گردند و یک یا دو قلم دارو همراه خود دارند، وارد بازار می‌شوند. حجم و نوع بر‌خی داروهای موجود در بازار آزاد نشان می‌دهد که موضوع بسیار فراتر از این است و باید منشأ تأمین آن‌ها به‌صورت دقیق بررسی شود.

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۳۰

نبض جریان دارویی همچنان در دستان ناصر خسرو!

رئیس کمیسیون بهداشت مجلس: مسئله اینجاست که دارویی که بیمار برای پیدا کردن آن باید به چندین داروخانه مراجعه کند و در نهایت نیز ممکن است آن را پیدا نکند، چگونه سر از بازار آزاد و دست دلالان درمی‌آورد؟

شهرداری با اشاره به اینکه بخش قابل توجهی از دارو‌ها از مسیر شرکت‌های رسمی و قانونی وارد کشور می‌شوند و در شبکه رسمی توزیع برای می‌گیرند، می‌افزاید: «بنابراین باید بررسی شود چگونه بخشی از این دارو‌ها از شبکه رسمی خارج می‌شوند و به بازار آزاد راه پیدا می‌کنند».

وی معتقد است این احتمال وجود دارد که در برخی موارد دارو از مسیرهایی مانند داروخانه‌ها، شرکت‌های توزیع یا سایر بخش‌های زنجیره تأمین خارج و وارد بازار آزاد شود؛ اما اگر چنین اتفاقی رخ می‌دهد، باید عوامل آن شناسایی و آن‌ها برآورد شود.

شهرداری با اشاره به شیوه‌های احتمالی فعالیت دلالان

دارو می‌افزاید: «گاهی شنیده می‌شود افرادی در اطراف برخی داروخانه‌ها حضور دارند و به اسم بیمار یا با استفاده از نسخه، دارو را تهیه می‌کنند و سپس آن را به بازار آزاد

گرفته، به نظر می‌رسد هنوز بازارده جدی و همه‌جانبه برای شناسایی ریشه‌های این شبکه مواجه نیستیم؛ اگر قرار است با پدیده دلالی و بازار غیر رسمی دارو بر‌خورد شود، نباید فقط چند دلال خرد در سطح بازار شناسایی و جمع‌آوری شوند؛ باید مسیر تأمین دارو و افرادی که پشت این شبکه قرار دارند مشخص شود».

این نماینده مجلس با تأکید بر ضرورت ورود جدی دستگاه‌های مسئول به این موضوع، تصریح می‌کند: «از سردار حسین رحیمی، رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراجا، در خواست می‌کنم یکبار به صورت جدی موضوع فعالیت افرادی را که در ناصر خسرو و بازارهای مشابه دارو می‌کنند، بررسی کنند و مشخص شود این افراد از کجا خط می‌گیرند، دارو‌ها را از چه مسیری تهیه می‌کنند و با چه اشخاص یا مجموعه‌هایی ارتباط دارند.»

به گفته رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، باید بررسی شود دارویی که در شبکه رسمی کشور وارد و توزیع شده، چگونه سر از بازار آزاد درمی‌آورد. اگر مشخص شود دارو از داروخانه، شرکت توزیع یا هر بخش دیگری از زنجیره رسمی خارج شده‌است، باید با عوامل آن برخورد جدی صورت گیرد.

■ **قاچاق اکسیر حیات**

بنا به تأکید شهرداری، دارو کالای عادی نیست که بتوان درباره خروج آن از شبکه رسمی و فروش در بازار آزاد بی‌تفاوت بود. پشت هر داروی کمیاب، بیماری قرار دارد که ممکن است جانش به مصرف همان دارو وابسته باشد و خانواده‌ای که برای تهیه آن حاضر است هزینه زیادی پرداخت کند. وقتی بیمار داروی مورد نیاز خود را در داروخانه پیدا نمی‌کند، اما همان دارو را با قیمت‌های بالا در بازار آزاد پیدا می‌کند، اعتماد مردم به نظام توزیع دارو آسیب می‌بیند. بنابراین باید علاوه بر برخورد با دلالان، منشأ تأمین و مسیر خروج دارو از شبکه رسمی نیز شناسایی شود.

این نماینده مجلس در پایان تأکید کرد: «همدوریم با طرح دوباره این موضوع، دستگاه‌های مسئول با جدیت بیشتری در امر عمل شوند و یکبار برای همیشه مشخص شود داروهای موجود در بازار آزاد و ناصر خسرو از چه مسیری تأمین می‌شوند و چه کسانی در پشت پرده این شبکه فعالیت می‌کنند، چرا که برخورد با چند دلال خرد، بدون شناسایی شبکه اصلی تأمین، نمی‌تواند مشکل بازار غیر رسمی دارو را حل کند».

رفع شد. وی همچنین تعداد شهدای مددجوی جنگ را ۵۲ نفر و تعداد مجروحان مددجو ۵۸ نفر اعلام کرد.
بختیاری در بخش دیگری از این نشست درباره میزان مستمری مددجویان اظهار کرد: با کمک مجلس و همراهی دولت در بودجه سال ۱۴۰۵، ۵۰ درصد به مستمری مددجویان کمیته امداد اضافه شد؛ در حال حاضر یک نفر ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان مستمری دریافت می‌کند. برای خانوار دو نفره، ۲ میلیون و ۹۸۵ هزار تومان، برای خانوار سه نفره نیز ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان، برای چهار نفره هم ۵ میلیون و ۲۷۰ هزار تومان و برای خانوارهای پنج نفره و بیشتر، ۵ میلیون و ۵۷۰ هزار تومان پرداخت می‌شود.

شود. طبق اظهارات وی، حدود ۲ هزار لوازم ضروری برای مددجویان تدارک دیده شد.

بختیاری در ادامه به حمایت از مشارگی که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از جنگ آسیب دیده‌اند اشاره کرد و گفت: در خصوص برخی مشاغل که به صورت مستقیم و غیرمستقیم دچار آسیب شدند، همکاران بنیاد حیات حضور پیدا کردند و آسیب‌شناسی انجام دادند. با استفاده از ظرفیت‌های موجود، در خدمت عزیزان بودیم و به صورت غیرمستقیم حدود هزار و ۵۸۶ طرح آسیب دیده بودند که خدماتی ارائه شد و همچنین ۶۶ طرح به علت شرایط جنگی متوقف شد و ۲ طرح خسارت مالی مستقیم داشتند که با همکاری بنیاد حیات مشکلاتشان

به مراجعان ارائه می‌شود.

■ **حمایت از دهک‌های یک تا پنج**

نایب رئیس هیئت‌مدیره گروه سلامت و دارویی برکت یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های این مجموعه را کاهش شکاف اقتصادی در دسترسی به درمان‌های تخصصی سرطان عنوان کرد و گفت: «درمان سرطان، به‌ویژه در خدمات فوق تخصصی، می‌تواند فشار مالی سنگینی بر بیماران و خانواده‌آ‌ها وارد کند؛ به همین دلیل، نظام پرداخت و حمایت مالی در بیمارستان برکت به گونه‌ای طراحی شده‌است که بیماران دهک‌های یک تا پنج جامعه بتوانند بدون معطلی و با تخفیف‌هایی تا سقف ۹۰ درصد، از خدمات تشخیصی و درمانی پیشرفته بهره‌مند شوند». دکتر حیدری تأکید کرد: «هدف ما این است که بیمار، صرف‌نظر از شرایط اقتصادی، بتواند از همان کیفیتی از خدمات استفاده کند که در مراکز درمانی پیشرفته کشور و منطقه ارائه می‌شود».

تشخیصی پیشرفته از جمله آزمایش‌های ژنتیک و مولکولی مانند NGS در این مجموعه مورد استفاده قرار می‌گیرند.»

وی در ارتباط با روند درمانی بیماران، اینگونه توضیح داد: «در قالب توموربورد (Tumor Board) پرونده هر بیمار با حضور متخصصان رشته‌های مختلف بررسی می‌شود؛ از جمله متخصصان رادیوتراپی و آنکولوژی، تصویربرداری و پاتولوژی، جراحی‌های مرتبط، تغذیه، روان‌شناسی و مراقبت حمایتی و تسکینی. به این ترتیب، بیمار با تنها با یک دیدگاه یا یک تخصص مواجه نیست، بلکه برای او یک تصمیم درمانی جامع، علمی و هماهنگ اتخاذ می‌شود».

■ **همراه‌سازهایی برای بیماران شهرستانی**

در میان این مجموعه پروژه‌ها، ما سرنوشت زمین چمن بزرگ مقیاس شهرک گل‌ها همچنان به تعیین تکلیف وضعیت حقوقی زمین وابسته است، موضوعی که در پاسخ به پرسش «چوان» درباره توقف پروژه مطرح شد. شهبهری در توضیح وضعیت زمین گفت: «ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) این زمین را به نام خودش ثبت کرده، در حالی که مجموعه‌ای که سند نداشت.» او در ادامه با بیان اینکه شهرداری در این زمینه پیگیری قضایی انجام داده است، گفت: «از نگاه مدیریت شهری، زمین موردنظر از باقیمانده‌های سهم شهرداری تهران و فضای عمومی شهرک گل‌ها بوده است.» شهبهر در منطقه افزود: «با یک شکایت قضایی کردیم از مجموعه‌شان و بگیر آن هستیم.» شهبهری در عین حال توضیح داد که تا زمان تعیین تکلیف این موضوع، اجرای پروژه اصلی امکان پیشروی ندارد و گفت: «آن درگیر مسائل حقوقی است و تاحل و فصل آن درگیر هستیم.» با این حال، برنامه توسعه فضای ورزشی منطقه متوقف نشده‌است. شهبهر در منطقه از اجرای یک پروژه جایگزین خبر داد و گفت: «در کنار کمپنیزنی که در زمین شهرک گل‌ها می‌خواستیم زمین بزرگ مقیاس آماده کنیم چرا که زمین بسیار خوبی داشت».

آنطور که مشخص است پروژه ورزشی شهرک گل‌ها فعلاً از مسیر اجرا خارج نشده، اما تا روشن شدن وضعیت حقوقی زمین، در انتظار تعیین تکلیف فضاهاست. در سوی دیگر، شهرداری منطقه برای حفظ روند توسعه فضاهای ورزشی، اجرای یک زمین چمن مصنوعی را در نطفای دیگر دنبال می‌کند.

خمیر

میساکرندی

شهردار منطقه ۱۴ در نشست خبری تشریح کرد

زمین چمن شهرک گل‌ها

در انتظار تعیین تکلیف حقوقی

حدود یک سال بعد از اعلام احداث زمین چمن بزرگ مقیاس در شهرک گل‌ها، این پروژه هنوز به مرحله اجرا نرسیده است. پروژه‌ای که قرار بود بخشی از نیاز منطقه ۱۴ به فضاهای ورزشی را پاسخ دهد، اما حالا، بنا بر توضیحات شهردار منطقه، به دلیل اختلاف بر سر وضعیت ثبتی و مالکیت زمین، در گیر روند حقوقی شده‌است. در مقابل، مدیریت شهری برای توسعه فضاهای ورزشی متوقف نشود، اجرای یک زمین چمن مصنوعی را در نقطه‌ای دیگر در دستور کار قرار داده‌است. این موضوع در نشست خبری امیرشهری، شهردار منطقه ۱۴ باصاحب رسانه مطرح شد. نشست که بخش قابل توجهی از آن به تشریح پروژه‌های عمرانی و خدماتی منطقه و برنامه‌های مدیریت شهری برای سال ۱۴۰۵ اختصاص داشت.

■ **۸۵ پروژه در مسیر اجرا**

شهبهری در ابتدای نشست، بخشی از پروژه‌هایی را که در منطقه ۱۴ به بهره‌برداری رسیده یا در حال اجراست تشریح کرد. او با اشاره به بهره‌برداری از آزادراه شهید شوشتری و ایستگاه مترو تختی در ایام جنگ گفت: «این دو پروژه اگرچه به ابعیتی فرامنطقه‌ای دارند، اما در محدوده منطقه ۱۴ قرار گرفته‌اند و می‌توانند بر دسترسی و تردد شهروندان شرق تهران اثر گذار باشند.» به گفته شهبهری، اکنون ۸۵ پروژه در منطقه در حال احداث یا در آستانه آغاز عملیات است، از سرای محله و سوله ورزشی چندمنظوره گرفته تا چهار مخزن ذخیره آب، چهار زمین چمن، دو بازار میوه و تره‌بار، مرکز معاینه فنی، آتش‌نشانی قصر فیروزه، نیروگاه خورشیدی و تصفیه‌خانه ابودر.

شهردار منطقه ۱۴ همچنین از ادامه عملیات تقاطع غیرهمسطح بسیج –محلاتی خبر داد و گفت بینکاران بار دیگر فعالیت خود را در این پروژه آغاز کرده‌است. به گفته او، تکمیل این پروژه می‌تواند در کاهش ترافیک ورودی‌ها و خروجی‌های شرق تهران مؤثر باشد. شهبهری همچنین اعلام کرد: «مدیریت شهری منطقه برای سال ۱۴۰۵ اجرای پروژه‌هایی به ارزش حدود ۳ همت را هدف گذاری کرده‌است.»

■ **شوشتری زودتر از پیش‌بینی‌ها مورد استقبال قرار گرفت**

بخش دیگری از صحبت‌های شهبهری به آزادراه شهید شوشتری اختصاص یافت، پروژه‌ای که به گفته او، خیلی زودتر از پیش‌بینی‌ها مورد استقبال شهروندان قرار گرفته‌است.

شهردار منطقه توضیح داد: «برای رفع معارضات این پروژه، تملک‌هایی انجام شد و پس از فراهم شدن شرایط، ورودی فاز نخست از میدان فدک در دستور کار قرار گرفت.» او گفت: «به جز خودروهای سنگین، امکان تردد سایر خودروها در این مسیر وجود دارد و شهروندان غرب تهران نیز می‌توانند از طریق آزادگان و نجفی‌رستگار خود را به این آزادراه و شرق تهران برسانند».

البته به گفته شهبهری، رسیدن بخشی از مسیر به خیابان هجرت باعث شده امکان تردد خودروهای سنگین در این آزادراه وجود نداشته باشد.

■ **۱۶ پل عابر ناآیند در منطقه**

ایمنی پل‌های عابر پیاده نیز یکی دیگر از موضوعات مطرح‌شده در این نشست و در پاسخ به سوال یکی از خبرنگاران بود. شهبهری اعلام کرد: «در منطقه ۱۴، ۲۷ پل عابر وجود دارد که بر اساس ارزیابی‌های انجام شده، ۱۶ پل نیازمند تشخیص داده شده‌اند.»

او از برنامه‌های جایگزینی ۱۶ جدید خبر داد و گفت: «سه پل در حال نصب است و ۱۳ پل دیگر نیز به‌تدریج اجرا خواهد شد».

شهردار منطقه همچنین به بازپیرایی میدانی منطقه اشاره کرد: «در دو سال گذشته رسیدگی به میدانی در دستور کار قرار گرفته و میدان‌هایی مانند چهارصد دستگاه، ۱۳ آبان و سرآسیاب در این طرح قرار داشته‌اند.»

■ **بازار گل محلاتی، یک مسئله قدیمی با چند گره**

یکی دیگر از موضوعات مطرح‌شده در نشست، وضعیت بازار گل شهید محلاتی بود، بازاری که به گفته شهبهری، مسئله ایمنی آن سابقه‌ای طولانی دارد.

او اظهار داشت که این مجموعه نیازمند تخریب و نوسازی است، اما تعیین تکلیف مالکیت هیئت‌مدیره بازار، یکی از موانع صدور پروانه تخریب و نوسازی به شمار می‌رود. شهبهری همچنین از وجود رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ برای این بازار خبر داد: «این رأی تاکنون به دلیل مسائل اقتصادی و معیشتی اجرا نشده‌است.» به گفته شهردار منطقه، تیم‌های HSE، مدیریت بحران و آتش‌نشانی به‌طور مستمر از بازار بازدید می‌کنند و اخطارهای لازم برای رفع موارد ناآیند می‌شود، با این حال، موضوع فقط به ایمنی محدود نیست و مسائل اجتماعی نیز در این مجموعه وجود دارد.

■ **تجربه جنگ ۱۲ روزه برای مدیریت بحران به کار آمد**

شهبهری در ادامه، تجربه مدیریت منطقه در جریان جنگ ۱۲ روزه رانیز تشریح کرد: «ستاد اضطرار منطقه در همان روزهای نخست تشکیل شد و دستگاه‌های مختلف در آن حضور پیدا کردند.»

به گفته او، این تجربه در ادامه برای مدیریت شرایط جنگی بعدی مورد استفاده قرار گرفت و مجموعه مدیریت شهری منطقه توانست همزمان عملیات آواربرداری در دو میدان را انجام دهد. او همچنین از آسیب‌پذیگی ۲۴۰۰ واحد مسکونی، تجاری و اداری در منطقه در جریان جنگ خبر داد و گفت: «در فاصله حدود دو ماه پس از آغاز آتش‌س، وضعیت تمام این ساختمان‌ها تعیین تکلیف شد و برای خانواده‌های آسیب‌دیده، ودیعه مسکن و کارت هدیه خرید اسباب و اثاثیه در نظر گرفته شد.»

شهبهری همچنین به تأثیر جنگ بر اشتغال زنان اشاره کرد و گفت: «با تعطیلی مجموعه‌های کوش، معیشت بخشی از زنان با مشکل مواجه شد که شهرداری تلاش کرد بازار گشایی این مجموعه‌ها و پیش‌بینی سبدهای معیشتی، بخشی از این فشار را مدیریت کند.» او همچنین برنامه مدیریت شهری برای ایجاد نمایشگاه دائمی مشاغل خانگی بانوان خبر داد.

■ **چمن بزرگ مقیاس در انتظار حل یک مسئله حقوقی**

در میان این مجموعه پروژه‌ها، ما سرنوشت زمین چمن بزرگ مقیاس شهرک گل‌ها همچنان به تعیین تکلیف وضعیت حقوقی زمین وابسته است، موضوعی که در پاسخ به پرسش «چوان» درباره توقف پروژه مطرح شد. شهبهری در توضیح وضعیت زمین گفت: «ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) این زمین را به نام خودش ثبت کرده، در حالی که مجموعه‌ای که سند نداشت.» او در ادامه با بیان اینکه شهرداری در این زمینه پیگیری قضایی انجام داده است، گفت: «از نگاه مدیریت شهری، زمین موردنظر از باقیمانده‌های سهم شهرداری تهران و فضای عمومی شهرک گل‌ها بوده است.» شهبهر در منطقه افزود: «با یک شکایت قضایی کردیم از مجموعه‌شان و بگیر آن هستیم.» شهبهری در عین حال توضیح داد که تا زمان تعیین تکلیف این موضوع، اجرای پروژه اصلی امکان پیشروی ندارد و گفت: «آن درگیر مسائل حقوقی است و تاحل و فصل آن درگیر هستیم.» با این حال، برنامه توسعه فضای ورزشی منطقه متوقف نشده‌است. شهبهر در منطقه از اجرای یک پروژه جایگزین خبر داد و گفت: «در کنار کمپنیزنی که در زمین شهرک گل‌ها می‌خواستیم زمین بزرگ مقیاس آماده کنیم چرا که زمین بسیار خوبی داشت».

آنطور که مشخص است پروژه ورزشی شهرک گل‌ها فعلاً از مسیر اجرا خارج نشده، اما تا روشن شدن وضعیت حقوقی زمین، در انتظار تعیین تکلیف فضاهاست. در سوی دیگر، شهرداری منطقه برای حفظ روند توسعه فضاهای ورزشی، اجرای یک زمین چمن مصنوعی را در نطفای دیگر دنبال می‌کند.